

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Katedra speciální pedagogiky a logopedie

HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ (DIPLOMOVÉ) PRÁCE

Posudek konzultanta (oponenta) práce

Jméno autora(ky)	Tereza Hanzlová		
Název práce	Role asistenta pedagoga žáka se sluchovým postižením na běžné základní škole		
Studijní obor	B7506, Speciální pedagogika – intervence		
Konzultant práce	Mgr. Tereza Koliášová, Ph.D.		
Oponent práce	Prof. MUDr. Arnošt Pellant, DrSc.		
Rok obhajoby	2018		
Rozsah práce (počet):	90 stran		
Obrazová příloha :	Ano obr. 5, graf 1	Tabulky Ano 1	Přílohy Ano 1
Použitá literatura (počet)	16	položek vč. www.odkazů	19

Hodnocení obsahové struktury práce:

a) zhodnocení tématu a cílů práce

Zhodnocení tématu práce:

(aktuálnost, praktické využití, názor autora posudku, slovně cca 5-10 řádků)

Podnětem ke zpravování tématu byla nepochybně nová reforma českého školství, která na základě vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálním vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, upřesnila od 1. září 2016 legislativu tzv. inkluze. Současně je však známo, že vlastní vyhláška byla prosazena přes řadu nesouhlasných názorů renomovaných pedagogů s dlouhodobými pracovními zkušenostmi. Současně nelze vyloučit, že uvedená vyhláška nedozná na podkladě praktických zkušeností dalších změn. Z tohoto pohledu je téma práce na jedné straně vysoce aktuální, ale současně náročné pro zpracování.

Při hlubším rozboru jako oponent konstatují následující skutečnosti:

- 1/ žádná ze tří posuzovaných asistentů pedagoga, ani žádná ze tří učitelek neměly zkušenosti s vedením žáka se sluchovým postižením.
- 2/ Totéž platí o studentce, která má dle obsahu práce pravděpodobně jen malé znalosti o dětech se sluchovou vadou nebo se sluchovou poruchou. Z 35 použitých literárních zdrojů v práci není ani jeden z otorinolaryngologické či foniatrické literatury.
- 3/ Zpracování práce je možné, při jejím vyhodnocení je však třeba přihlížet k výše uvedeným skutečnostem.

Zhodnocení cílů práce:

(charakteristika cíle, způsob jeho stanovení, užitečnost cíle, slovně cca 5 – 10 řádků)

Cílem práce bylo na základě odpovědí učitelů a pedagogických asistentů žáků se sluchovým postižením integrovaných do běžných základních škol z královéhradeckého kraje získat informace o jejich zkušenostech metodou polostrukturovaného rozhovoru s doplňujícími otázkami (str. 9, 43).

Osloveno bylo celkem 297 základních škol, zda mají ve své škole integrovaného žáka se sluchovým postižením. Za zajímavé pro posuzování problematiky lze považovat, že ze 102 obdržených odpovědí mělo sluchově postižené žáky 17 škol, ale pouze tři žáci (každý na jiné škole) mělo pedagogického asistenta.

Výzkumná, či praktická část práce je založena na kvalitativním výzkumu hodnocení uvedených tří škol A,B,C. Respondenty jsou tři asistenti pedagoga a tři vyučující integrovaného žáka, kterým bylo v rozhovoru položeno deset, ve druhém případě devět otázek.

V závěru je zpracována případová studie chlapce se sluchovým postižením (str. 68-83). Podrobnější informace charakterizující práci a její výsledky jsou uvedeny v obsahových přílohách.

b) zhodnocení metodologické stránky práce

<i>Komparativní zpracování tématu práce</i>	ne		
<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	ano		s výhradami
<i>Užití zahraniční literatury a zdrojů</i>	ne		
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	ano		s výhradami
<i>Užití kvalitativních metod výzkumného šetření</i>	ano		s výhradami
<i>Užití kvantitativních metod výzkumného šetření</i>	ne		
<i>Realizace originálního metodického postupu</i>	ne		
<i>Zaměření na komparativní historický náhled</i>	ne		
<i>Splnění deklarovaných cílů práce</i>	ano		s výhradami

*Nehodící se škrtně. Lze hodnotit: ano s výhradami. Výhrady budou uvedeny níže.

Hodnocení formálních kritérií práce:

<i>Užití předepsaného rozsahu práce</i>	ano		
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	ano		
<i>Užití akceptované formy citací</i>	ano		s výhradami
<i>Vhodná jazyková úroveň práce</i>	ano		s výhradami
<i>Přiměřený rozsah literatury a zdrojů</i>	ano		s výhradami
<i>Přiměřená forma příloh</i>	ano		

*Nehodící se škrtně. Lze hodnotit: ano s výhradami. Výhrady budou uvedeny níže.

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce:

(připomínky charakterizovat v bodech přesně a to i s odkazy na strany práce)

Kapitola 2.1 *Kvalifikační předpoklady asistenta pedagoga* (str. 25) je málo srozumitelná. K problematice se autorka zbytečně znovu vrací v kapitole 2.2 *Asistent pedagoga, osobní asistent, školení asistent a jejich rozdíly* (str. 26).

I když autorka správně uvádí, že o zařazení dítěte do běžné základní školy nebo do školy pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodují rodiče, není v práci uvedeno, zda zařazení tří sledovaných dětí do běžné základní školy (a přidělení pedagogického asistenta) bylo provedeno pouze na základě přání rodičů, nebo bylo ovlivněno doporučením Speciálního pedagogického centra.

Za nedostatek práce považují, že autorka nezmiňuje spolupráci pedagogických asistentů (písemnou ani ústní formou) s rodiči. Rovněž nezmiňuje případný zájem a aktivitu rodičů při výchově dětí. Postrádám zmínku, zda se asistentky pedagoga účastnily schůzek rodičovského sdružení či jiných aktivit školy.

V kapitole 4.3. *Případová studie* je velmi detailně popsána anamnéza chlapce a jeho psychomotorický vývoj ve sledovaném období. Zdůrazňováno je především jeho chování a neschopnost komunikovat s okolím. Chybí však zmínka o tom, jakým způsobem probíhala komunikace mezi učitelkou či pedagogickým asistentem a dítětem (velmi hlasitá řeč? znaková řeč?). Není uvedeno, zda dítě neslyšelo (nerozumělo) otázkám či příkazům a zda musely být tyto hlasitou řečí znovu opakovány.

Kontraverzní zůstává, proč bylo dítě zařazeno a po celou dobu hodnocení vedeno jako nedoslýchavé - „Integrovanému žákovi se sluchovým postižením ze školy C je 8 let“ (str. 46). Na stejné straně a ve stejném odstavci je však uvedeno „Žák nevyužívá žádnou kompenzační pomůcku, jelikož v tuto chvíli jeho sluchová vada její využití nevyžaduje“. Proti vážnější sluchové poruše pravděpodobně nepřímo svědčí i údaj na str. 75 ... „zatím se výrazně neprojevuje zaostávání chlapce ve výuce oproti ostatním spolužákům“. Uvedené vyvolává otázku, zda přidělení pedagogického asistenta nebylo potřebné spíše v důsledku chování dítěte, než případné lehké sluchové vady.

Zásadní připomínky k formální úrovni práce:

(připomínky charakterizovat v bodech přesně a to i s odkazy na strany práce)

Práce obsahuje ojedinělé gramatické chyby a nepřesná vyjádření - (... „jedinci mývají“...- str. 20, „...chlapec má sluch zcela „zprůchodněný“ – str. 42).

Celkem 10 otázek, které byly pokládány respondentům (kapitola 4.2.3), jsou v textu třikrát (!) znovu opisovány. Daleko didaktičtější by bylo položit písemně otázky pouze jedenkrát a za každou otázkou uvést odpovědi všech tří jednotlivých respondentů.

Řada velmi podobných či shodných údajů se zbytečně opakuje při popisech „škol A,B,C“ v kapitolách *Charakteristika respondentů a místa šetření* (4.2.2), *Zpracování rozhovorů*, (4.2.3), *Shrnutí případů a vyhodnocení výzkumných otázek* (4.2.4). Data týkající se „školy C“ se v detailnějším znění znovu opakují v kapitole *Případová studie* 4.3.

Vyhodnocení tří výzkumných otázek (str. 64) se objevuje prakticky ve stejném znění v kapitole *Závěr* (str. 82).

V rozsahu 8 stránek textu (str. 74-81) bylo použito při hodnocení dítěte 6krát výrazu *zná/pozná číslice do pěti*, a 6krát výrazu *sčítá/odečítá/počítá do pěti*.

Hodnocení jednotlivých škol A,B,C je nutno chápat jen jako modelové. Je pravděpodobné, že jejich hodnocení bude dáno z velké části velikostí hendikepu a chováním přiděleného integrovaného dítěte.

Ke zkvalitnění práce by kromě odstranění uvedených připomínek přispělo:

- 1/ Uvedení základních kategorií poruch sluchu uváděné v literatuře.
- 2/ Uvedení metody OAE (otoakustické emise) používané při screeningu sluchových vad a poruch sluchu.
- 3/ Uvedení procentuálního zastoupení sluchových vad nebo poruch sluchu u dětí před nástupem do první třídy.

Otázky k obhajobě práce:

(konkrétní otázky, příp. s vyjádření váhy důležitosti jejich zodpovězení pro obhajobu)

- 1/ Uveďte jednotlivé kategorie stavu sluchu (nedoslýchavosti) v závislosti 1/ na výsledcích sluchové zkoušky šepotem a hlasitou řečí, 2/ na velikosti sluchových ztrát v dB.

- 2/ Jaký byl prvotní hlavní důvod pro přidělení pedagogického asistenta u 9letého chlapce (případová studie v kapitole 4.3). Porucha sluchu či porucha chování dítěte?
- 3/ Jak hodnotíte u Vámi sledovaných dětí spolupráci Speciálních pedagogických center (SPC) a jednotlivých tří škol s lékařem foniatrem?

Výsledné zhodnocení práce a závěr posouzení:

Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o nižší stupeň závěrečné práce (Bc.), klasifikuji práci přes uvedené připomínky stupněm E. Předložená práce splňuje s výhradami podmínky a nároky kladené na BP (DP).

9.5.2018 Hradec Králové

.....
datum a místo

Prof. MUDr. Arnošt Pellant, DrSc.

.....
podpis autora posouzení